

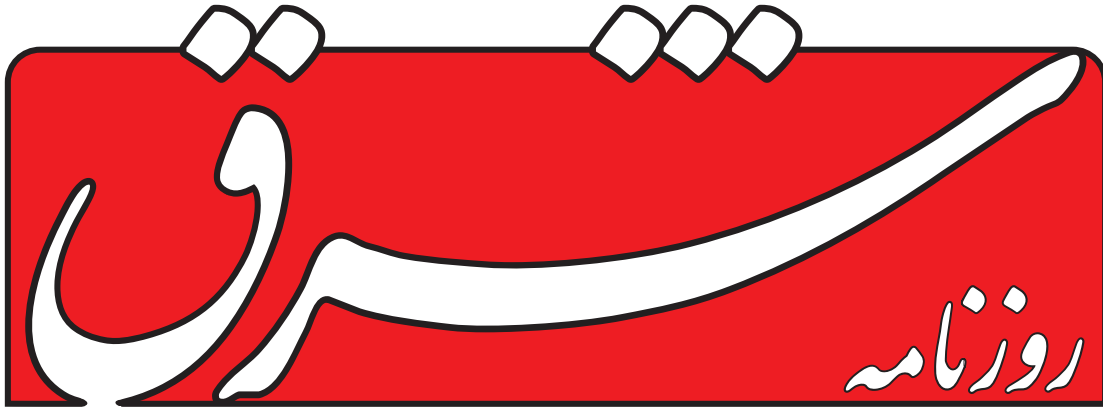
مقام معظم رهبری در مراسم انس با قرآن کریم:

مراقبت شود مذاکره فرسایشی نشود

پایگاه اطلاع رسانی مقام معظم رهبری: در طلیعه ماه مبارک رمضان، بهار قرآن، مراسم انس با قرآن کریم با حضور مقام معظم رهبری از طریق ارتباط تصویری حسینیه امام خمینی (ره) با مصلی تهران برگزار شد و قاریان قرآن کریم...

صفحه ۳

شنبه ۲۸ فروردین ۱۴۰۰ • ۴ رمضان ۱۴۴۲ • ۱۷ آوریل ۲۰۲۱

سیدحسن خمینی:

فرایند شورای نگهبان خیلی برایم مهم نبود

گروه سیاست: سیدحسن خمینی در دیدار با اعضای حزب اعتماد ملی درباره علت تردیدش به حضور یا عدم حضور در انتخابات ریاست جمهوری گفت: «در مورد حضور خودم در انتخابات ریاست جمهوری، نکته‌ای را باید بیان کنم. واقعیت...»

صفحه ۳

سال هجدهم • شماره ۳۹۷۹ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

تنها

پشت پرده امضای سند همکاری ایران و چین چه بود؟

صفحه ۹

اصرار نمایندگان مجلس انکار شورای نگهبان

صفحه ۳

سامسونگ وال جی برمی گردند؟

صفحه ۵

تحلیل‌های اصولگرایان از دلایل مشارکت پایین در انتخابات ۱۴۰۰

صفحه ۲

ایران یا بحرین؟ دادگاه تصمیم می‌گیرد!

صفحه ۱۱

آنجا که مرگ هم دموکراتیک نیست گفت‌وگو با علی معظمی

صفحه ۶

حرف اول

«شنبه‌های شرق» محصولی تازه با رویکردی تازه

پژمان موسوی دبیر ضمیمه «شنبه‌های شرق»

هفته آینده، روزنامه «شرق» یک محصول تازه رسانه‌ای دارد: ضمیمه‌ای جدید در ۱۶ صفحه با نام «شنبه‌ها». راستش را بخواهید خیلی وقت بود که فکر راه‌اندازی یک ضمیمه تازه با ما بود، ضمیمه‌ای که بتواند کارکردی تازه با چشم‌انداز پاسخ به نیازهای متفاوت مخاطبان فعلی و احیاناً جذب مخاطبان تازه را پاسخ گوید و پُلی باشد میان روزنامه‌نگاری مکتوب و پلتفرم‌های هر دم افزون فعال در فضای مجازی. ولی خب از «ایده» تا «اجرا» همواره زمان بر است و ما اکنون پس از بحث و بررسی‌های بسیار و مشورت با اهل نظر، با عبور از مرحله ایده، به مرحله اجرا آمده‌ایم و آماده‌ایم تا همراه شنبه‌های شما شویم؛ اما «شنبه‌های شرق» چیست و قرار است به کدام نیازها پاسخ گوید؟

«شنبه‌ها» که برخلاف اسلاف مشابهش، نه آخر هفته‌ها که اول هر هفته با ترسیم یک نقشه راه منتشر خواهد شد، ضمیمه تازه‌ای است یا رویکردی «زندگی»؛ همان گمشده این روزهای ما. زندگی‌ای که هر هفته شنبه صبح آغاز می‌شود و جمعه شب با پایان هفته، پایان می‌یابد تا شنبه‌ای دیگر بیاید و چرخ زندگی دوباره چرخیدن بگیرد. در طول این یک هفته با تمام مصائب و سختی‌هایش، هر کسی برای یک ضمیمه غیرکاری دارد؛ یکی زندگی برایش در کتاب خلاصه می‌شود، یکی در موسیقی، یکی در روزنامه و مجله، یکی در فیلم و سریال، یکی در سفر و گشت‌وگذار، یکی در خرید و کافه‌نشینی، یکی در کوهنوردی و ورزش، یکی در گوش دادن به پادکست و کتاب صوتی و وقت‌گذرانی در پلتفرم‌های مجازی، یکی در گالری‌گردی و آن دیگری هم در یادگیری یک چیز تازه. «شنبه‌های شرق» هم جایی است برای تمام اینها. واقعیت این است که روزنامه‌های ما، به‌ویژه روزنامه‌هایی که مورد توجه مردم‌اند، خیلی وقت است در سیاست و فرهنگ و اقتصاد به معنای کلاسیک آن محدود مانده‌اند و خودشان و مخاطبان‌شان را از «زندگی» و تمام طرائف و ضرورت‌های آن محروم کرده‌اند، غافل از اینکه زندگی ایجاد دیگری هم دارد و مخاطب امروز از روزنامه محبوب‌شان، توقع برآورده‌کردن تمام آنها را دارد نه فقط اطلاع‌رسانی و تحلیل و تفسیر مسائل حوزه سیاست و اقتصاد و فرهنگ و اجتماع را.

ادامه در صفحه آخر

جدل‌های داخلی بر سر مذاکره شدت گرفته است

رقابت هسته‌ای قالیباف با دولت

صفحه‌های ۳ و ۴

گفت‌وگو با علیرضا بهشتی

اعتماد سیاسی یعنی دروغ ممنوع!

بازگشت به جامعه، رهاکردن دائمی سیاست‌ورزی نیست

عکس: سهند تاجی، شرق

صفحه ۲

یادداشت

اقتصاد ما و تهدید رویکرد موهمانه

ناصر ذاکری کارشناس اقتصادی

یکی از وظایف اقتصاددانان ارائه اطلاعات درست و قابل اعتماد درباره ظرفیت رشد اقتصادی کشور و آثار سیاست‌های مختلف بر متغیرهای اقتصادی به مدیران ارشد است تا بتوانند با انتخاب بهترین و کم‌خطرترین راه هدف شکوفایی اقتصاد ملی را محقق کنند؛ به بیان دیگر ممکن است مدیران ارشد جامعه تصور درست و واقع‌بینانه از آثار تصمیمات خود بر اقتصاد جامعه و آینده رشد اقتصادی آن نداشته باشند، اما اقتصاددانان می‌توانند با دانش خود به درک درست تحولات اقتصادی کمک کنند. اما به‌راستی اگر یک دانش‌آموخته اقتصاد که مثلاً مدعی تسلط بر دانش روز است، گرفتار توهم شده و با درکی نادرست از تحولات اقتصادی جهان و ظرفیت بازیگران میدان اقتصاد به نظریه‌پردازی و ارائه راهکار بپردازد و از بد حادثه در موقعیتی قرار گیرد که بتواند نظریات عجیب خود را با مسئولان کشور در میان بگذارد، چه اتفاقی می‌افتد؟ چندی پیش به لطف امکانات فضای مجازی متنی از یک دانش‌آموخته اقتصاد کشورمان را که سال ۹۴ نوشته و منتشر کرده بود، خواندم؛ متنی که به‌خوبی از نگاه موهمانه ایشان به اقتصاد منطقه و جهان پرده برمی‌داشت. در این متن نویسنده که فارغ‌التحصیل یکی از دانشگاه‌های پراوازه کشورمان است و اینک در مقام یک تحلیل‌گر ارشد امور اقتصادی خدمت می‌کند، مدعی شده بود کشورمان می‌تواند در یک دوره زمانی ۱۰ تا ۲۵ ساله در موقعیت سومین قدرت بزرگ اقتصادی جهان بعد از آمریکا و چین قرار گیرد. از دید ایشان برای رسیدن به این هدف مهم نیاز به جمعیت بیشتر و فرهنگ اقتصادی مناسب داریم. ایشان در توضیح این مطلب گفته بود در سال ۲۰۱۴ (سال نگارش متن موردنظر) تولید ناخالص داخلی کشورمان با روش PPP برابر با ۱۳۲۰ میلیارد دلار است. اگر این رقم به ۷۵۰۰ برسد، می‌توانیم در موقعیت سوم جهان قرار بگیریم. کشورمان با توجه به منابع و امکاناتی که دارد، می‌تواند این‌گام بلند را در فاصله زمانی ۱۰ تا ۲۵ ساله بردارد. البته ایشان به این نکته هم اشاره کرده بودند که این به همت خودمان بستگی دارد.

ادامه در صفحه ۹

یادداشت

بازگشت ایران و آمریکا به برجام؟

فریدون مجلسی

پرستی که تاکنون مطرح بوده این است که آیا آمریکا آن‌چنان که باین قول داده بود، به برجام بازمی‌گردد؟ زیرا این آمریکا از برجام خارج شده بود؛ اما اکنون در محافل غربی از بازگشت ایران و آمریکا سخن می‌گویند و ما نیز به این عنوان جدید عادت کرده‌ایم. به نظر می‌رسد اکنون دست‌کم کشورهای غربی‌گام‌های پنج‌گانه پیشین و به‌ویژه گام بلند اعلام عدم پایبندی متقابل ایران به تعهد داوطلبانه نسبت به پروتکل الحاقی «ان‌پی‌تی» را که با اعلام افزایش سطح غنی‌سازی نیز همراه شد، علناً خروج با تعلیق عضویت ایران در برجام تلقی کرده‌اند. اما این تغییر آن‌قدر نیست که موجب رانندگی مکانیسم کشیدن ماشه شود! عملاً تاکنون شیوه‌گام‌های جمهوری اسلامی با واکنش حاد مواجه نشده است و از طرفی لحن معتدل وزیر خارجه آمریکا و همچنین واکنش نسبتاً جانبدارانه چین و روسیه نسبت به جمهوری اسلامی نیز مانع برخورد حادتر شده است. البته با بالا رفتن فروش نفت به چین که هم‌زمان با افزایش ایرادهای خصمانه آمریکا نسبت به چین بوده است، ظاهراً بر اعتمادبه‌نفس روحانی افزوده است که از آژانس و آمریکا با صراحت بیشتری اعلام «طلبکاری» می‌کند. گرچه آقای روحانی پس از انتخابات دور دوم کوشید از پاداش همکاری با به‌اصطلاح کمپ اصولگرایان برخوردار شود، اما صداوسیما و روزنامه کیهان و جریان‌های پشتوانه اصولگرایان که بیش از همدلی با روحانی، به روابط انتقادآمیز درباره «سوم‌مدیریت» دولت به‌عنوان عامل اصلی تورم و افزایش نرخ ارز و مسئله مرغ و تخم مرغ می‌اندیشند، تا از هرگونه ابهامی درباره اینکه مبادا برخی از اقدامات بعد از آمریکا و چین قرار گیرد، از دید ناخواسته از پودجه به امور غیرتولیدی و تبلیغی و تشریفاتی در تورم مؤثر بوده باشد، احتراز شود، اما اکنون در وین دور جدید مذاکرات با تمایل به رفع تحریم‌ها آغاز شده و ظاهراً آمریکا نیز پشت در فالگوش ایستاده است. عراقچی قبلاً اعلام کرده موضع جمهوری اسلامی مشخص است؛ نه به مذاکره مستقیم یا غیرمستقیم با آمریکا! مشروط‌کردن هرگونه واکنش سازگار جمهوری اسلامی برای «بازگشت به برجام» به برداشته‌شدن قبلی همه تحریم‌های برجامی و غیربرجامی و راستی‌آزمایی که مبادا ایران بار دیگر از گام‌های پیشین بازگردد، اما لغو تحریم‌ها فقط روی کاغذ بماند و عملاً اجرا نشود.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

سینما در اغما

جواد طوسی منتقد سینما

مرور وضعیت اسفبار و بسیار متزلزل اکران فیلم‌های ایرانی در سینماهای کشور در یک ماه اخیر که با سوت‌وکوکو بودن اغلب سینماها و بازویسته‌شدن پیاپی آنها با توجه به وضعیت متغیر شهرها از نظر شیوع پرافت‌وخیز ویروس کرونا توأم دارند است، تصویر غبارگرفته و دگرگون‌شده‌ای از «سینما» و «فیلم‌دیدن» را به ما در این دوران غریب تحمیل می‌کند. این‌جاست که «نوستالژی» در یک مقایسه تطبیقی و تاریخی مفهوم عینی‌اش را هرچه بیشتر به رخ می‌کشد. اگر بخش پرنرگ و ماندگاری از سینما را در رویاپردازی و ثبت خاطره‌ها در مقاطع سنی مختلف بدانیم، با یادآوری گذشته‌ها و دوره‌هایی که محیط سینما برای خودش ارج و قرب و تماشاجی فراوانی داشت، به مفاهیم واقعی‌واقعی‌واژگانی مانند «غم غربت»، «خوشبختی»، «حسرت» و «دل زندگی و نشاط» بیشتر ایمان می‌آوریم. خودم شخصاً با درنظرگرفتن تجربه‌های زیستی و اجتماعی‌ام و میزان همراهی و انس و الفت با سینما در دوره‌های مختلف سنی، در این یک سال اخیر مانند بسیاری از هم‌نسلان «دهه ۳۰» خود حالتی مات و مهیوت پیدا کرده‌ام.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

چه کسی در ابتدا آمار اشتباه داد؟

مجید سجادی‌پناه استاد دانشگاه

آقای نوبخت در برنامه نگاه یک سیما حدوداً دو ماه پیش فرمودند که امروز براساس معیارهای قدرت اقتصادی، ایران جزء ۱۸ کشور بزرگ جهان است. مرکز آمار ملی ایران و دفتر سند آمایش سرزمینی هر دو به لحاظ ساختاری، زیرمجموعه جناب آقای نوبخت قرار دارند و این استقرار به‌درستی صورت گرفته است، زیرا بدون این دو اساسا برنامه‌ریزی برای کشور امکان‌پذیر نیست. به همین دلیل مسئولان ارشد نظام با اطمینان خاطر می‌توانند به صحبت‌های بالاترین مرجع آمار کشور یعنی فرمایشات جناب آقای نوبخت استناد کنند. اما زمانی که آمار دقیق، شفاف و بهنگام از سوی «سازمان برنامه و بودجه» اعلام نمی‌شود حرکت و تصمیم‌گیری مدیران ارشد به‌مثابه رانندگی در جاده مه‌آلود تصور می‌شود که هر چقدر غلبت این مه بیشتر باشد، امکان اندازه‌گیری احتمال تصادف هم کاهش می‌یابد. در چنین شرایطی، اولین چیزی که قربانی می‌شود، چشم‌انداز و برنامه‌های توسعه کشور است. به روایت دستگاه‌های نظارتی متوسط اجرای شش برنامه توسعه بعد از انقلاب بین ۳۰ تا ۴۰ درصد ارزیابی شده است. مسلم است با وجود این‌نوع آمارها، تمام استراتژی‌های توسعه کشور، «مرد» به دنیا می‌آیند.

ادامه در صفحه ۴

سرمقاله

راه جدید فائزه هاشمی؟

احمد غلامی . سردبیر

می‌خواهم از مفهوم «بیان سیاسی» برای تبیین و تحلیل وضعیت موجود استفاده کنم. فرض بر این است که در روش بیان سیاسی می‌توان به دیدگاه‌های متفاوت و متعارض مردم مرکزیت داد تا از این راه به نتایج دلخواه و مطلوب دست پیدا کرد. یکی از دشواری‌های فعالان سیاسی در قدرت است منتقدان وفادار «در و خارج از قدرت» این است که با تفرق و پراکندگی آرای مردمی روبه‌رو هستند. در واقع می‌توان گفت هدف بیان سیاسی توده‌سازی است. توده‌سازی برای ترغیب مردم به یک عمل سیاسی در چارچوب ساختارهای موجود. این توده‌سازی گاه از طرف اصولگرایان دنبال می‌شود و گاه از طرف اصلاح‌طلبان و گاه از سوی چهره‌های مستقل همچون فائزه هاشمی که خود را وفادار به یکی از چهره‌های بنیادین انقلاب (پدرش) می‌داند. جناح‌های سیاسی و چهره‌های سیاسی که در این صورت‌بندی از آنان نام برده شد، کار دشواری پیش‌رو دارند. چراکه در حال حاضر مفهومی به نام پایبندی سیاسی در نزد مردم وجود ندارد. آنان همچون گوی‌های یک بازی با برخوردهای اتفاقی روی صفحه بازی جا‌به‌جا شده، گاه در کنار یکدیگر می‌نشینند و گاه بدون دلیل روشنی روبه‌روی یکدیگر قرار می‌گیرند. چرایی این وضعیت ناشی از این است که دولت، جناح‌های سیاسی و حتی چهره‌های منفرد آن، هم‌زونی خود را از دست داده‌اند و دیگر قادر نیستند مردم را با ایده‌ها، باورها و سلیقه‌های خود همسو کنند تا دست به عمل سیاسی بزنند. این وضعیت بیشتر از هر جناح دیگری برای اصلاح‌طلبان دردناک است. آنان مدت‌های مدیدی طیف‌های بودند که هم‌زونی‌شان مردم را اقل می‌کرد. دوران هشت‌ساله ریاست‌جمهوری سیدمحمد خاتمی دوران طلایی اصلاح‌طلبان بود، آنان نه‌تنها جریان‌ی هم‌زونیک بودند بلکه برخی از آنان در دل این هم‌زونی جایگاهی منحصربه‌فرد برای خود جست‌وجو می‌کردند. از این‌رو بر آن بودند تا از طریق بیان سیاسی، ضمن وفاداری به جریان‌ی که از آن برخاسته بودند، هویتی مستقل برای خود تعریف کنند. البته ناگفته نماند جریان اصلی اصلاح‌طلبی نیز ناگزیر این هم‌زونی را نایده می‌گرفت و از توان سیاسی آن هراسان سر باز می‌زد. به باور لئین «از دیدگاه مارکسیسم طبقه تا زمانی که اندیشه هم‌زونی را نادیده می‌گیرد یا از درک آن عاجز است، اصلاً طبقه نیست یا دست‌کم هنوز طبقه نشده است بلکه یک صنف یا حاصل‌جمع مجموعه اصناف است». این آرای لئین بعدها دستمایه اندیشه‌های گرامشی قرار گرفت: «اصناف و اتحادیه‌ها به دلیل منفعت‌های اقتصادی توانایی دگرگونی جدی را ندارند». مشکل اصلی اصلاح‌طلبان این نیست که هم‌زونی خود را از دست داده‌اند، بلکه مسئله اصلی این است که آنها دیگر قادر نیستند ضد هم‌زونی باشند و با هم‌زونی‌های دیگر مقابله کنند و از این منظر، اصلاح‌طلبان به دلیل ناتوانی از ضد هم‌زونی بودن، به اصولگرایان نزدیک می‌شوند. آنها سال‌ها از جامعه مدنی سخن گفتند اما نتوانستند آن را به یک ابزار سیاسی تبدیل کنند. در باور گرامشی مفهوم جامعه مدنی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. او میان نهادهای عمومی دولت از یک سو و جامعه مدنی از سوی دیگر تمایز قائل است. همه سازمان‌های خصوصی و داوطلبان از قبیل اتحادیه‌های کارگری، احزاب سیاسی، کلیسا، سازمان‌های جماعت و خیریه، خاکریزهای جامعه مدنی‌اند. گرامشی بر این اساس استدلال کرد هم‌زونی طبقات مسلط در جامعه مدنی از این طریق اعمال می‌شود: «مقتاعدسازی طبقات فرودست به پذیرش ارزش‌ها و اندیشه‌های طبقه مسلط».

ادامه در صفحه ۲

جناب آقای دکتر ویسمه

مصیبت وارده را حضور حضرتعالی و خاندان محترم تسلیت عرض کرده از خداوند منان برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان مبرو شکیبایی مسئلت داریم.

شرکت فرآورده‌های روغنی ایران

جناب آقای دکتر عموزاده

مصیبت وارده را حضور حضرتعالی و خاندان محترم تسلیت عرض کرده از خداوند منان برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر مسئلت داریم.

شرکت فرآورده‌های روغنی ایران

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۶۰۳۶۱۱۹

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE @SHARGHDAILY.IR